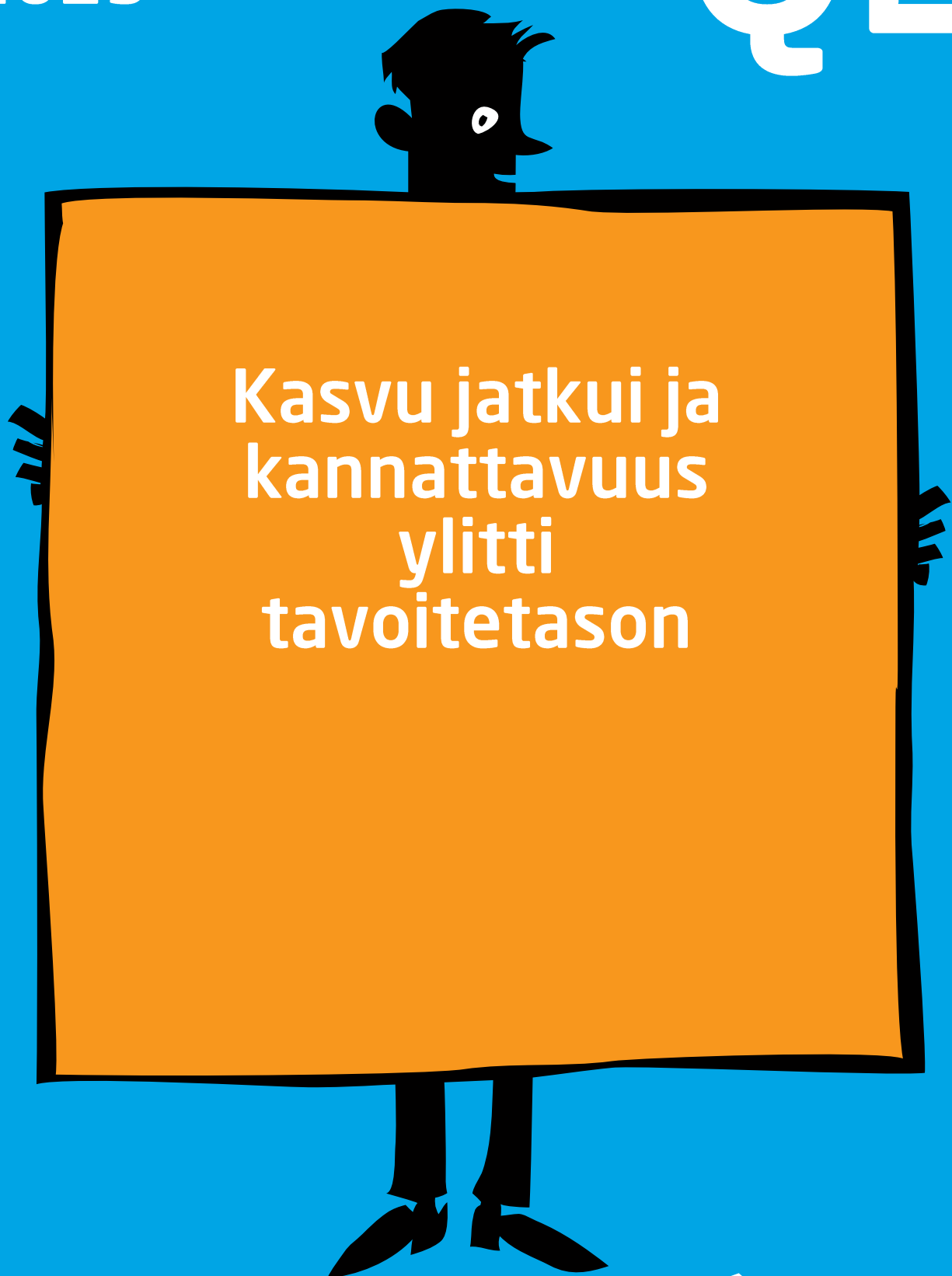

Puolivuosisikatsaus
tammi-kesäkuu
2019

Q2

Kasvu jatkui ja
kannattavuus
ylitti
tavoitetason

ETTEPLAN Oyj Puolivuosikatsaus 13.8.2019 klo 13:00

ETTEPLAN Q2 2019: Kasvu jatkui ja kannattavuus ylitti tavoitetason

Katsauskausi huhti-kesäkuu 2019

- Konsernin liikevaihto kasvoi 3,7 prosenttia ja oli 64,3 (4-6/2018: 62,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 4,1 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 1,2 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 1,6 prosenttia.
- Liikevoitto (EBITA) parani ja oli 6,5 (6,2) miljoonaa euroa eli 10,1 (10,1) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 5,8 (5,7) miljoonaa euroa eli 9,0 (9,1) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 4,5 (4,4) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 8,8 (4,5) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,18 (0,18) euroa.
- Etteplan kiihdytti kansainvälistä kasvuaan ja osti kesäkuussa Devex Mekatronik AB:n Ruotsista ja heinäkuussa katsauskauden jälkeen EMP Engineering Alliancen Saksasta. Yritysostojen myötä Etteplanin henkilöstömäärä kasvoi yhteensä noin 250 suunnittelualan asiantuntijalla.
- Etteplan nostaa taloudellista ohjeistustaan: Odotamme vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan merkittävästi vuoteen 2018 verrattuna.

Katsauskausi tammi-kesäkuu 2019

- Konsernin liikevaihto kasvoi 7,4 prosenttia ja oli 130,0 (1-6/2018: 121,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 8,1 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 4,0 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 4,7 prosenttia.
- Liikevoitto (EBITA) parani ja oli 12,9 (11,1) miljoonaa euroa eli 9,9 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 11,6 (10,1) miljoonaa euroa eli 8,9 (8,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 8,8 (7,6) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 14,2 (7,7) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,35 (0,31) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi 8,2 prosenttia ja oli kesäkuun 2019 lopussa 3 301 (3 051).

Etteplan seuraa myös ei-IFRS tunnuslukuja, koska ne antavat muiden tunnuslukujen lisäksi tietoa Etteplanin strategiasta ja taloudellisesta kehityksestä. Lisätietoa tunnusluvuista sivuilla 21-22.

Etteplan uudisti organisaatiotaan ja rakennettaan sekä teki muutoksia segmenttiraportointiinsa 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2019 alusta lähtien palvelualueiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Kukin palvelualue muodostaa oman raportointisegmenttinsä. Lisätietoa muutoksista sekä IFRS 16 "Vuokratasimukset" -standardin vaikutuksista sivuilla 13-14 ja 22.

Markkinanäkymät 2019

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metalliteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi edelleen pääasiassa positiivisesti, mutta vallitsevassa poliittisessä tilanteessa epävarmuus on lisääntynyt ja vaikuttaa kysyntään. Euroopassa kysynnän kasvun odotetaan hidastuvan. Aasiassa palvelumarkkinoiden avautumisen odotetaan jatkuvan, mutta kasvun odotetaan hidastuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2019, päivitetty 13.8.2019

Odotamme vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan merkittävästi vuoteen 2018 verrattuna.

Edellinen taloudellinen ohjeistus vuodelle 2019, päivitetty 8.5.2019

Odotamme vuoden 2019 liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) kasvavan selvästi vuoteen 2018 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liikevaihto	64 329	62 031	129 954	120 995	236 477
Liikevoitto (EBITA)	6 483	6 246	12 907	11 134	22 555
EBITA, %	10,1	10,1	9,9	9,2	9,5
Liikevoitto (EBIT)	5 801	5 653	11 572	10 068	20 184
EBIT, %	9,0	9,1	8,9	8,3	8,5
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,18	0,18	0,35	0,31	0,62
Omavaraisuusaste, %	40,1	38,5	40,1	38,5	42,9
Liiketoiminnan rahavirta	8 796	4 469	14 217	7 747	23 055
ROCE, %	22,2	24,4	22,1	22,1	21,3
Henkilöstö kauden lopussa	3 301	3 051	3 301	3 051	3 055

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

Vuoden toisella neljänneksellä markkinatilanne säilyi yleisesti ottaen hyvänä, ja liiketoimintamme kehittyi positiivisesti. Johdettujen palveluiden (Managed Services) osuus liikevaihdosta kasvoi, ja siivitti kannattavuutemme yli tavoitetasomme. Kassavirta oli niin ikään vahva. Liikevaihtomme kasvoi jo 23 vuosineljännestä peräkkäin. Kasvu kuitenkin hidastui hieman pääsiäisen ja siihen liittyvien lomien ajoittuessa kokonaan toiselle neljännekselle.

Suunnitteluratkaisut-palvelualueen operatiivinen suoritus oli erittäin vahva. Erinomainen operatiivinen tehokkuus ja onnistumiset projekteissa nostivat kannattavuutta.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen kehitys oli vakaata. Joidenkin ohjelmistoprojektien hidaskäynnistyminen ja muutokset erään asiakkaan kysyntätilanteessa Puolassa vaikuttivat hieman kannattavuuteen.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualue kehittyi myös positiivisesti. Ohjelmistokauppojen siirtyminen tuleville vuosineljänneksille ja Saksassa jatkuneet haasteet rasittivat kannattavuutta. Uskomme Saksan liiketoiminnan tilanteen kuitenkin parantuvan loppuvuotta kohti tekemiemme toimenpiteiden ansiosta. Teknisen dokumentoinnin digitalisaation edetessä voimakkaasti

olemme myös jatkaneet palveluratkaisujemme kehittämistä ja julkaisemme uusia digitaalisia palveluita loppuvuoden aikana.

Katsauskauden loppupuolella kiihdytimme jälleen kasvua ja toteutimme kesäkuussa Devex Mekatronik AB:n yritysoston Ruotsissa ja heinäkuussa EMP Engineering Alliancen yritysoston Saksassa. Näillä yritysostoilla vahvistimme asemiamme kansainvälisenä toimijana suunnittelupalvelumarkkinoilla. Vaikka vallitsevassa poliittisessä tilanteessa epävarmuus markkinoilla on lisääntynyt ja vaikuttaa kysyntään, uskomme liiketoimintamme kehittyvän positiivisesti myös loppuvuoden aikana. Yritysostojen tukemana nostimme taloudellista ohjeistustamme ja uskomme nyt liikevaihtomme ja liikevoittonne kasvavan merkittävästi vuoteen 2018 verrattuna.

Toimintaympäristö

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), koneiden ja laitteiden digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat edelleen investointejaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen, ja se tukee Etteplanin kasvua. Palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui asiakkaiden kysynnän muuttuessa entistä kansainvälisemmäksi, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalinen kone- ja metalliteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi positiivisesti, ja markkinatilanne säilyi pääosin hyvänä. Vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin päämarkkinoilla ja eri asiakasteollisuuksissa jatkuivat kuitenkin edelleen toisella neljänneksellä.

Palveluidemme kysynnässä toimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia toisella neljänneksellä. Kysynnän kasvu hieman hidastui, mutta kysyntä oli edelleen hyvä. Asiakaskohtaiset erot lisääntyivät ja olivat edelleen huomattavia. Kaivosteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Paperiteollisuuden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nosto- ja siirtolaittevalmistajien kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä jatkui verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ilmailu- ja puolustusvälineteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä jatkui hyvänä.

Hyvässä markkinatilanteessa kilpailu työntekijöistä ja tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikuttivat edelleen koko alan kehitykseen kaikilla markkina-alueilla. Vallitsevassa poliittisessä tilanteessa markkinoiden epävarmuus jatkui.

Suomessa yleinen markkinakysyntä oli edelleen hyvä, mutta kysynnän kasvu on hieman hidastunut. Teknolוגiateollisuuden yritysten liikevaihto kasvoi seitsemän prosenttia tämän vuoden tammi-huhtikuussa verrattuna viimevuotiseen. Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella teknolוגiateollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan syksyllä arvoltaan suurempi kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan.

Teknolוגiateollisuuden suunnittelu- ja konsultointialan yritysten liikevaihto kasvoi seitsemän prosenttia tammi-huhtikuussa 2019 verrattuna viimevuotiseen. Teknolוגiateollisuuden mukaan uudet tilaukset ja tilauskanta laskivat jonkin verran edellisestä neljänneksestä, mutta olivat edelleen hyvällä tasolla. Suunnittelu- ja konsultointialan yritykset saivat uusia tilauksia huhti-kesäkuussa

euroina 11 prosenttia vähemmän kuin tammi-maaliskuussa, mutta kahdeksan prosenttia enemmän kuin viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla. Tilauskannan arvo oli kesäkuun lopussa kahdeksan prosenttia pienempi kuin maaliskuun lopussa ja kuusi prosenttia suurempi kuin vuoden 2018 kesäkuussa.

Ruotsissa markkinakysyntä oli hyvällä tasolla. Saksassa, Alankomaissa ja Puolassa suunnittelu- ja palveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla. Kiinassa kysyntä heikkeni vallitsevan poliittisen tilanteen takia. Palvelumarkkinoiden avautuminen kuitenkin jatkui edelleen.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 3,7 prosenttia ja oli 64,3 (4-6/2018: 62,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 4,1 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 1,2 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 1,6 prosenttia.

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa 7,4 prosenttia ja oli 130,0 (1-6/2018: 121,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 8,1 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 4,0 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 4,7 prosenttia.

Etteplanin kasvu hidastui toisella neljänneksellä, mutta kysyntä oli pääosin hyvällä tasolla. Pääsääntöisen ja siihen liittyvien lomien ajoittuminen kokonaan toiselle neljännekselle laskee liikevaihtoa. Etteplanin laaja palvelutarjonta, vahva markkina-asema ja vuosina 2018 ja 2019 toteutetut yritysostot tukivat yhtiön kehitystä. Etteplan kiihdytti kasvuaan kahdella yrityskaupalla kesä- ja heinäkuussa. Ruotsalainen Devex Mekatronik AB kasvattaa Etteplanin liikevaihtoa 1.6.2019 alkaen ja saksalainen EMP Engineering Alliance 1.7.2019 alkaen.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelua. Kausivaihteluihin vaikuttavat työpäivien lukumäärä, loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Ostettujen yritysten liikevaihto ei sisälly liikevaihdon orgaaniseen kasvuun yritysostoa seuraavan 12 kuukauden ajan.

Tulos

Hyvä operatiivinen tehokkuus jatkui kaikilla palvelualueilla, ja kannattavuus kehittyi myönteisesti. Liikevoitto (EBITA) parani huhti-kesäkuussa 3,8 prosenttia ja oli 6,5 (6,2) miljoonaa euroa eli 10,1 (10,1) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevoitto (EBITA) parani tammi-kesäkuussa 15,9 prosenttia ja oli 13,0 (11,1) miljoonaa euroa eli 9,9 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Etteplan siirtyi mittaamaan kannattavuuttaan liikevoitto (EBITA) -tunnusluvulla operatiivisen liikevoiton sijaan. Yhtiö päivitti kannattavuutta koskevan strategisen ja taloudellisen tavoitteensa 4.4.2019. Tavoitteena on saavuttaa liikevoitto (EBITA), joka vastaa 10 prosenttia liikevaihdosta. Lisätietoja sivuilla 13-14.

Kertaluonteisten erien yhteisvaikutus liikevoittoon (EBITA) ja liikevoittoon (EBIT) oli huhti-kesäkuussa 0,0 (-0,1) miljoonaa euroa ja tammi-kesäkuussa vastaavasti -0,2 (-0,3) miljoonaa euroa.

Kertaluonteisiin eriin sisältyy ehdollisen velan arvostuksen muutos, osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvä kertaluonteinen kulu sekä organisaation uudelleenjärjestelyihin ja yrityshankintoihin liittyviä kuluja.

Huhti-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) parani 2,6 prosenttia ja oli 5,8 (5,7) miljoonaa euroa eli 9,0 (9,1) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) parani 14,9 prosenttia ja oli 11,6 (10,1) miljoonaa euroa eli 8,9 (8,3) prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-kesäkuussa rahoituskulujen määrä oli 0,7 (0,8) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto ennen veroja oli 11,3 (9,8) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 21,8 (22,0) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 2,5 (2,2) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto oli 8,8 (7,6) miljoonaa euroa.

Huhti-kesäkuussa laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,18 (0,18) euroa ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 0,35 (0,31) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli kesäkuun lopussa 2,7 (2,4) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli huhti-kesäkuussa 22,2 (24,4) prosenttia ja tammi-kesäkuussa 22,1 (22,1) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat kesäkuun lopussa 8,0 (7,9) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset velat olivat 44,3 (40,3) miljoonaa euroa. IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuveltoitteita vastaava 12 miljoonan euron korollinen leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kirjattiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Lisätietoja sivuilla 14 ja 22.

Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 10,6 (4,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta kehittyi hyvin ja oli tammi-kesäkuussa 14,2 (7,7) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa rahavirta investointien jälkeen oli 7,8 (-0,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirran kertymiseen vaikutti hyvä operatiivinen tulos sekä IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönotto. Liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja rahoituksen rahavirta pieneni noin 3,2 miljoonaa euroa, koska leasingvelan pääomaosuuden lyhennys esitetään rahoituksen rahavirrassa. Lisätietoja sivuilla 14 ja 22.

Liiketoiminnan rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Taseen loppusumma 30.6.2019 oli 173,6 (157,0) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 67,1 (66,2) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli kesäkuun lopussa 40,1 (38,5) prosenttia. Omavaraisuusaste heikkeni kolme prosenttiyksikköä IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönottoon liittyen konsernin leasingvelkojen kasvettua. Lisätietoja sivuilla 14 ja 22.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-kesäkuussa 10,3 (15,8) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit koostuivat yrityskaupasta, leasingveltoitteiden lisäyksestä, kasvuun liittyvistä laitehankinnoista sekä suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä kasvoi 8,2 prosenttia edellisvuodesta ja oli kesäkuun 2019 lopussa 3 301 (3 051) henkilöä. Tammi-kesäkuussa konsernin palveluksessa oli keskimäärin 3 212 (2 930) henkilöä. Kansainvälinen kasvu jatkui, ja kesäkuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 1 206 (1 049) henkilöä. Kesäkuun lopussa lomautettuna ei ollut yhtään työntekijää.

Liiketoimintakatsaus

Ulkoistusliiketoiminnan menestys ja yritysostot vahvistavat Etteplanin markkina-asemaa ja tukevat yhtiön kasvua. Johdettujen palvelujen (Managed Services) sekä koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä jatkui edelleen hyvällä tasolla. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin palvelujen kysyntä jatkoi pääosin hyvää kehitystä, mutta kasvu hieman hidastui. Sekä uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden että laitossuunnitteluinvestointien kysyntä oli hyvää. Joidenkin alojen erityisosajien vaikeutunut saatavuus vaikutti liiketoiminnan kehitykseen. Suomen kysyntätilanne jatkui edelleen hyvänä. Saimme katsauskaudella useita merkittäviä tilauksia. Ruotsissa Etteplanin liiketoiminta kehittyi myös hyvin. Alankomaissa palvelujemme kysyntä jatkui myös hyvänä. Haasteet tietyissä asiakkuuksissa vaikuttivat edelleen liiketoimintaamme Saksassa. Palvelumarkkinoiden avautuminen Kiinassa jatkui, mutta vallitseva poliittinen tilanne vaikutti kysyntään. Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä kasvoi tammi-kesäkuussa yhden prosentin ja pieneni huhti-kesäkuussa neljä prosenttia. Kiinassa toimivat suuryritykset tulivat entistä varovaisemmiksi investoinneissaan. Saimme kuitenkin useita uusia asiakkaita katsauskauden aikana. Panostamme Kiinassa toimivan henkilöstömme osaamisen kehittämiseen erityyppisillä koulutuksilla Kiinassa ja myös Suomessa.

Liikevaihto avainasiakkuuksista kasvoi huhti-kesäkuussa 3,2 prosenttia ja tammi-kesäkuussa 6,4 prosenttia. Pitkäaikaiset asiakassuhteet ovat Etteplanille tärkeitä ja yksi vahvuksistamme: juhlimme tänä vuonna 20-vuotista strategista kumppanuutta KONE Oyj:n kanssa.

Etteplan on kannattava kasvuyhtiö, jonka tavoitteena on keskimäärin 15 prosentin vuotuinen liikevaihdon kasvu orgaanisesti sekä yritysostojen avulla. Kasvun tärkeimmät painopistealueet ovat palveluratkaisujen jatkuva kehittäminen, digitalisaatio ja kansainvälinen kasvu.

Vauhdittaakseen palveluratkaisujensa myyntiä Etteplan otti 1.1.2019 käyttöön uuden globaalin organisaation, jossa palvelualueet muodostavat raportointisuhteet aiemman maaorganisaation sijaan. Samalla johtoryhmän jäsenten vastualueet muuttuivat, perustettiin uusia konsernitason yksiköitä ja johtoryhmään nimitettiin uusi jäsen. Asiasta on annettu pörssitiedote 19.12.2018. Organisaatiouudistuksen tavoitteina on kiihdyttää kasvua, parantaa Etteplanin kykyä vastata asiakkaidensa entistä globaalimpaan kysyntään, tehostaa palveluratkaisujen kehittämistä ja myyntiä sekä parantaa edellytyksiään saavuttaa Johdetuille palveluille asetettu strateginen tavoite. Etteplanin tavoitteena on saavuttaa Johdettujen palvelujen (Managed Services) 65 prosentin osuus liikevaihdosta vuoden 2019 loppuun mennessä. Johdettujen palvelujen osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta kasvoi ja oli huhti-kesäkuussa 59 (55) prosenttia ja tammi-kesäkuussa 59 (54) prosenttia.

Etteplan kiihdytti kasvuaan ja vahvisti asemaansa Ruotsissa ostamalla insinööritoimisto Devex Mekatronik AB:n kesäkuussa. Vuonna 1998 perustettu Devex Mekatronik on erikoistunut elektroniikka- ja mekaniikkasuunnitteluun, ohjelmistokehitykseen ja sulautettuihin järjestelmiin sekä terveysteknologiaan. Devex Mekatronikin liikevaihto vuonna 2018 oli noin 9,2 miljoonaa euroa ja sillä on asiakkaita useilta eri toimialoilta. Devex Mekatronikissa työskentelee 120 osaaajaa ja se toimii Ruotsissa kuudella eri paikkakunnalla Tukholmassa, Upsalassa, Linköpingissä, Karlstadissa, Lundissa ja Sundsvallissa. Heinäkuun alussa Etteplan osti lisäksi saksalaisen automaatio- ja prosessisuunnitteluun erikoistuneen EMP Engineering Alliancen Saksasta.

Etteplan on viime vuosina investoinut digitalisaatioon ja ohjelmistokehitykseen tavoitteenaan laajentaa palvelutarjontaansa ja osaamispohjaansa vastaamaan asiakkaiden digitalisaatiotarpeisiin. Samanaikaisesti investoimme organisaatioon kasvuun ja oman liiketoimintamme kehittämiseen ja sen digitalisaatioasteen lisäämiseen.

Etteplanin tavoitteena on kasvaa kansainvälisesti ja tarjota kaikkien palvelualueiden ratkaisuja kaikilla markkina-alueillamme. Etteplan avasi kesäkuussa 2019 uuden toimiston Rotterdamiin. Alankomaiden länsiosassa sijaitseva Rotterdam on yksi maan talouskasvun vetureista. Uusi toimisto luo Etteplanille kasvumahdollisuuksia etenkin meri- ja offshore-teollisuuksissa, koneenrakennuksessa ja prosessiteollisuudessa sekä toimialarajat ylittävän digitalisaatiokehityksen alalla.

Suunnitteluratkaisut

Suunnitteluratkaisuille tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiantot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lain-säädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
Liikevaihto	35 269	35 000	0,8 %	70 876	68 643	3,3 %	132 061
Liikevoitto (EBITA)	3 842	3 740	2,7 %	7 518	6 811	10,4 %	12 985
EBITA, %	10,9	10,7		10,6	9,9		9,8
MSI-indeksi (Managed Services index)	57	52		56	52		52
Henkilöstö kauden lopussa	1 871	1 731	8,1 %	1 871	1 731	8,1 %	1 740

Kesäkuussa 2019 hankitun Devex Mekatronik AB:n luvut sisältyvät Suunnitteluratkaisut-palvelualueen lukuun 1.6.2019 alkaen.

Suunnitteluratkaisujen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 55 (56) prosenttia ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 55 (56) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 0,8 prosenttia ja oli 35,3 (35,0) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 3,3 prosenttia ollen 70,9 (68,6) miljoonaa euroa.

Suunnitteluratkaisut-palvelualueen palveluksessa oli 1 871 (1 731) henkilöä kesäkuun lopussa.

Suunnitteluratkaisut-palvelualue kehittyi hyvin toisella neljänneksellä kysynnän kasvun pienestä hidastumisesta huolimatta. Teollisuuden investoinnit pysyivät hyvällä tasolla. Etteplan vahvisti Suunnitteluratkaisujaan yrityskaupoilla Ruotsissa ja katsauskauden jälkeen Saksassa. Vallitsevan poliittisen tilanteen aiheuttama epävarmuus vaikutti liiketoimintaamme Kiinassa. Suunnitteluratkaisujen myynti Puolassa oli edelleen hidasta toisella neljänneksellä. Tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti liiketoimintaan jonkun verran.

Suunnitteluratkaisujen liikevoitto (EBITA) oli huhti-kesäkuussa 3,8 (3,7) miljoonaa euroa eli 10,9 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBITA) oli 7,5 (6,8) miljoonaa euroa eli 10,6 (9,9) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvällä tasolla erinomaisen operatiivisen tehokkuuden ja hyvin onnistuneiden projektien ansiosta.

Johdettujen palvelujen (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta kasvoi projektiliiketoiminnan hyvän kysynnän ansiosta ja oli huhti-kesäkuussa 57 (52) prosenttia ja tammi-kesäkuussa 56 (52) prosenttia.

Jatkoimme palvelualueen teknologiaratkaisujen kehittämistä. Vahvistamme osaamistamme esimerkiksi materiaalia lisäävän teknologian, digitaalisen kaksosen, tekoälyn ja muiden digitaalisten teknologioiden alueilla.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut

Ohjelmisto- ja sulautetuilla ratkaisuilla tarkoitetaan tuotekehityspalveluja sekä ohjelmisto- ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä. Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustuva palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
Liikevaihto	17 105	15 767	8,5 %	34 419	29 863	15,3 %	60 017
Liikevoitto (EBITA)	1 594	1 361	17,1 %	3 283	2 481	32,4 %	5 837
EBITA, %	9,3	8,6		9,5	8,3		9,7
MSI-indeksi (Managed Services index)	55	46		55	45		47
Henkilöstö kauden lopussa	731	662	10,4 %	731	662	10,4 %	653

Kesäkuussa 2019 hankitun Devex Mekatronik AB:n luvut sisältyvät Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen lukuihin 1.6.2019 alkaen.

Toukokuussa 2018 hankitun Eatech Oy:n luvut sisältyvät Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen lukuihin 1.5.2018 alkaen.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 27 (25) prosenttia ja tammi-kesäkuussa 26 (25) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 8,5 prosenttia ja oli 17,1 (15,8) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 15,3 prosenttia ja oli 34,4 (29,9) miljoonaa euroa.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen palveluksessa oli 731 (662) henkilöä kesäkuun lopussa.

Palvelualueen kysyntätilanne oli yleisesti hyvä kaikilla asiakastoimialoilla. Eräiden ohjelmistosuunnittelun projektien hidas käynnistyminen ensimmäisellä neljänneksellä ja toisen neljänneksen alussa vaikutti palvelualueen kehitykseen. Osaajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa hidasti kasvua jonkun verran. Puolassa yksittäisen asiakkaan tilaukset vähenivät merkittävästi, ja tekemisen painopiste siirtyi osin muihin maihin.

Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut -palvelualueen liikevoitto (EBITA) parani Johdettujen palvelujen osuuden kasvaessa ja oli huhti-kesäkuussa 1,6 (1,4) miljoonaa euroa eli 9,3 (8,6) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBITA) oli 3,3 (2,5) miljoonaa euroa eli 9,5 (8,3) prosenttia liikevaihdosta. Operatiivinen tehokkuus oli hyvällä tasolla.

Johdettujen palvelujen (Managed Services index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta parani ja oli huhti-kesäkuussa 55 (46) prosenttia ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 55 (45) prosenttia. Palvelualueen projektiliiketoiminta on toteutettujen toimenpiteiden ansiosta tervehtynyt, minkä ansiosta pystyimme edelleen kasvattamaan projektiliiketoimintaamme tavoitteidemme mukaisella kannattavuustasolla.

Vuoden 2018 aikana Etteplan vahvisti osaamistaan erityisesti digitaalisten kokonaisratkaisujen, ketterän ohjelmistokehityksen ja pilviratkaisujen ohjelmistojen tarjoajana ostamalla Eatech Oy:n lisäksi Koodain Solutions Oy:n. Yhdistimme nämä kaksi yritystä ja aiemmin ostetun Soikea Solution Oy:n Etteplanin ohjelmistojen ja digitaalisten palveluiden yksiköksi, joka toimii Suomessa nimellä Etteplan MORE.

Katsauskaudella Etteplan, Nokia ja Ukkoverkot aloittivat yhteistyön, jonka tarkoituksena on tuottaa teollisille asiakkaille yksityisiä LTE-/4G- tai NR 5G -radioverkkoja hyödyntäviä ratkaisuja voimakkaasti kasvaville markkinoille. Tyypillisiä käyttökohteita ovat satamat, tehdasalueet tai kaivokset.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut

Teknisen dokumentoinnin ratkaisuilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapito liiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	Muutos	1-6/2019	1-6/2018	Muutos	1-12/2018
Liikevaihto	11 845	11 272	5,1 %	24 354	22 485	8,3 %	44 305
Liikevoitto (EBITA)	1 048	1 074	-2,4 %	2 291	1 923	19,1 %	3 684
EBITA, %	8,8	9,5		9,4	8,6		8,3
MSI-indeksi (Managed Services index)	75	73		75	74		75
Henkilöstö kauden lopussa	611	571	6,9 %	611	571	6,9 %	587

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 18 (19) prosenttia ja tammi-kesäkuussa 19 (19) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 5,1 prosenttia ja oli 11,8 (11,3) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa kasvua oli 8,3 prosenttia ja liikevaihto oli 24,4 (22,5) miljoonaa euroa.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen palveluksessa oli 611 (571) henkilöä kesäkuun lopussa.

Palvelualueen kysyntätilanne oli hyvä toisella neljänneksellä. Ulkoistusratkaisujen kysyntä on pirstunut, ja jatkamme keskusteluja useiden asiakkaiden kanssa uusista ulkoistussopimuksista. Ohjelmistokauppoja siirtyi tuleville vuosineljänneksille. Operatiivinen tehokkuus oli hyvällä tasolla.

Teknisen dokumentoinnin ratkaisut -palvelualueen liikevoitto (EBITA) oli huhti-kesäkuussa 1,0 (1,1) miljoonaa euroa eli 8,8 (9,5) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBITA) oli 2,3 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,4 (8,6) prosenttia liikevaihdosta.

Saksan haasteet rasittivat Teknisen dokumentoinnin ratkaisujen kannattavuutta edelleen katsauskaudella. Merkittävä, pitkään viivästynyt projektitoimitus Saksassa käynnistyi koe-erällä toi-

sella neljänneksellä. Pääosa toimituksista ajoittuu vuoden kolmannelle ja neljännelle neljännekselle. Projektin viive johtui ongelmista erään asiakkaan valitseman komponentin toiminnassa. Korvasimme osan toisella aiempaa kalliimmalla komponentilla, mikä vaikuttaa projektin kannattavuuteen. Arvioimme alkuvuodesta toteuttamiemme muiden muutosten parantavan Saksan yksikön suoritus tasoa loppuvuoden aikana.

Johdettujen palvelujen (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 75 (73) prosenttia ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 75 (74) prosenttia. Teknisen dokumentoinnin digitalisaation edetessä voimakkaasti olemme myös jatkaneet palveluratkaisujemme kehittämistä.

Etteplan ja Škoda Transtech Oy sopivat katsauskaudella yhteistyöstä, joka koskee Tampereen ForCity Smart Artic -raitiovaunujen ja pääkaupunkiseudulle rakennettavan Raide-Jokeri-linjan Artic-raitiovaunujen teknisen tuotedokumentaation tuottamista. Etteplanille Škoda Transtechin tilaus on merkittävä ja tukee yhtiön strategista tavoitetta lisätä Johdettujen palveluiden osuutta sen liikevaihdosta.

Katsauskaudella Etteplan ja Fortum kertoivat tutkivansa mahdollisuuksia Fortumin dokumentointiprosessin automatisoimiseen kognitiivisten teknologioiden ja tekoälyn avulla. Työn piirissä on Fortumin Ruotsissa sijaitsevat 120 vesivoimalaitosta ja niistä vuosien varrella tehdyt sadat tuhannet piirustukset, listat ja projektidokumentit eri järjestelmissä.

HALLINTO

Muutos Etteplanin johtoryhmässä

DI **Minna Tornikoski** nimitettiin Etteplanin henkilöstöjohtajaksi (Senior Vice President, Human Resources) ja Etteplanin johtoryhmän jäseneksi, ja hän aloitti tehtävässään elokuun alussa. Tornikoski siirtyi Etteplanin palvelukseen Huhtamäki Oyj:stä, jossa hän toimii Flexible packaging -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana. Hänellä on pitkä kokemus HR-tehtävistä kansainvälisesti toimivista yhtiöistä, kuten Tiedosta ja Nokiasta. Hän raportoi toimitusjohtaja **Juha Näkille**. Minna Tornikoski korvaa Marcus Reijosen, joka hoiti Etteplanin HR-johtajan tehtävää väliaikaisesti Outi-Maria Liedeksen jäätyä eläkkeelle.

Varsinainen yhtiökokous 2019

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.4.2019. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2018 jaetaan osinkona 0,30 euroa osakkeelta ja jäljelle jäävät voittovarajat jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka oli täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 8.4.2019, ja osinko maksettiin 15.4.2019.

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi henkilöä.

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Cristina Andersson, Matti Huttunen, Robert Ingman, Leena Saarinen ja Mikko Tepponen.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Etteplan Oyj:n hallitus on yhtiökokouksen jälkeisessä hallituksen järjestäytymiskokouksessaan valinnut yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi Robert Ingmanin. Etteplan Oyj:n nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Leena Saarinen sekä jäseniksi Robert Ingman ja Matti Huttunen.

Etteplanin päävastuullinen tilintarkastaja vaihtui

Etteplanin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on ilmoittanut, että KHT Kim Järvi toimii jatkossa Etteplanin päävastuullisena tilintarkastajana. Tilintarkastajan muutos astui voimaan välittömästi.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2019 ja päättyen 4.10.2020. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2.500.000 osalleen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajan osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta, eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeu-

desta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muut Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2019 ja päättyen 4.4.2021.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Mid cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETTE. Etteplan siirtyi keskisuurten yhtiöiden markkina-arvoryhmään Small cap -ryhmästä 1.1.2019. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Yhtiön osakepääoma 30.6.2019 oli 5 000 000,00 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 24 963 308 kappaletta.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-kesäkuun aikana 672 331 (1-6/2018: 541 153) kappaletta yhteensä 5,6 (4,4) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 7,46 euroa, ylin kurssi 9,20 euroa, keskipurssi 8,39 euroa ja päätöskurssi 9,10 euroa. Osakekannan markkina-arvo 30.6.2019 oli 225,9 (209,1) miljoonaa euroa.

Yhtiön omat osakkeet

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 7.2.2019 käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 5.4.2018 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavia osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien veloitteiden täyttämiseksi. Osakkeiden hankinta aloitettiin 8.2.2019 ja lopetetaan viimeistään 31.12.2019. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 60 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottama äänimäärä, mikä vastaa noin 0,24 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista tällä hetkellä.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 4.4.2019 jatkaa 7.2.2019 aloitettua omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 4.4.2019 saamansa valtuutuksen perusteella. Ohjelman ehdot säilyivät ennallaan. Koska omia osakkeita hankittiin 8.2.2019 ja 13.7.2019 välisenä aikana yhteensä 41 971 kappaletta, omia osakkeita voidaan hankkia ohjelman puitteissa vielä yhteensä 18 029 kappaletta.

Tammi-kesäkuussa 2019 Etteplan hankki yhteensä 40 451 yhtiön omaa osaketta. 30.6.2019 Yhtiön hallussa oli 136 654 (30.6.2018: 66 949) kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,55 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 31.5.2017 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2017-2019. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään

noin 260 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta. Kannustinjärjestelmän mahdollinen kertaluontoinen palkkio tullaan maksamaan kannustinjärjestelmäohjelman päätyttyä vuonna 2020.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-kesäkuussa 2019 liputusilmoituksia.

Muutoksia segmenttiraportoinnissa

Etteplan otti 1.1.2019 käyttöön uuden globaalin organisaation, jossa palvelualueet muodostavat raportointisuhteet aiemman maaorganisaation sijaan. Vuoden 2019 alusta lähtien Etteplanilla on kolme palvelualueita, joiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut.

Aiemmin Etteplanin liiketoiminta on tapahtunut yhdessä toimintasegmentissä. Organisaatiomuutoksen myötä Etteplan muutti myös ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälleen eli yhtiön johtoryhmälle toimitettavaa, heidän päätöksenteossaan käytettävää sisäistä raportointiaan. Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsauksesta lähtien kukin Etteplanin palvelualue muodostaa oman toiminta- ja raportointisegmenttinsä. Segmenttiraportoinnin muutoksella haluamme lisätä yhtiön liiketoimintastrategian ja tavoitteiden toteutumisen läpinäkyvyyttä.

Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsauksesta lähtien Etteplan julkaisee kustakin raportointisegmentistä/palvelualueesta liikevaihdon ja MSI-indeksin lisäksi liikevoitto (EBITA) -tunnusluvun, liikevoitto (EBITA)-%:n sekä henkilöstön määrän. Koska ehdollisten velkojen arvostusten muutos sisältyy ainoastaan konsernitason, palvelualueiden/ raportointisegmenttien liikevoitto (EBITA) on saman suuruinen kuin aiemmin raportoitu operatiivinen liikevoitto sekä vuosineljänneksittäin että koko vuotta 2018 koskien.

Muutoksia Etteplanin talousraportoinnissa ja taloudellisessa ja strategisessa tavoitteessa

Etteplan mittaa jatkossa kannattavuuttaan liikevoitto (EBITA) -tunnusluvulla operatiivisen liikevoiton sijaan sekä konsernin että palvelualueiden osalta. Hallituksen päätöksen mukaan myös kannattavuuteen liittyvä strateginen ja taloudellinen tavoite muuttuu. Jatkossa Etteplanin tavoitteena on saavuttaa liikevoitto (EBITA), joka vastaa 10 prosenttia liikevaihdosta.

Monet Etteplanin verrokkiyhtiöt käyttävät liikevoitto (EBITA) -tunnuslukua. Aloittamalla tunnusluvun raportoinnin Etteplan parantaa sijoittajien mahdollisuutta verrata yhtiön kehitystä alan muihin yrityksiin.

Vertailutiedot 2018

(1 000 EUR)	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018
Liikevoitto (EBIT)	5 731	4 385	5 653	4 415
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	652	652	593	473
Liikevoitto (EBITA)	6 384	5 038	6 246	4 888
Ehdollisten velkojen arvostuksen muutos	-250	-213	-200	-18
Operatiivinen liikevoitto	6 134	4 824	6 046	4 871

Liikevoitto (EBITA) = Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot

Operatiivinen liikevoitto = Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot +/- ehdollisten velkojen arvostuksen muutos

Liikevoitto (EBITA) ja operatiivinen liikevoitto ovat ei-IFRS-tunnuslukuja, jotka esitetään, koska ne antavat muiden tunnuslukujen lisäksi tietoa Etteplanin strategisesta ja taloudellisesta kehityksestä.

Etteplanin strategiset ja taloudelliset tavoitteet 4.4.2019 lähtien

Kasvu: liikevaihdon 15 prosentin keskimääräinen vuotuinen kasvu (ei muutosta)

Kannattavuus: liikevoitto (EBITA) 10 prosenttia liikevaihdosta (uusi tavoite)

Johdetut palvelut: Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta 65 prosenttia (Managed Services Index, MSI) vuoden 2019 loppuun mennessä (ei muutosta)

Tase: omavaraisuusaste >30 prosenttia (ei muutosta)

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardin käyttöönoton vaikutukset

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen leasingvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä.

Standardin käyttöönotto vaikuttaa konsernin taseeseen, rahavirtalaskelmaan ja tunnuslukuihin, koska aiemmin konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ole merkitty taseeseen. Konserni on ottanut standardin käyttöön 1.1.2019 ja raportoi sen mukaisesti ensimmäisen kerran tässä osavuosisikatsuksessa.

Liikevoitto (EBIT) parani hieman, koska leasingvelan korko-osuutta käsitellään rahoituskuluna. Liiketoiminnan rahavirta kasvoi ja rahoituksen rahavirta pieneni noin toisiaan vastaavilla summilla, koska leasingvelan pääomaosuuden lyhennys esitetään rahoituksen rahavirrassa. Myös konsernin velat kasvavat pienentäen omavaraisuusastetta.

Käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuvelvoitteita vastaava 12 miljoonan euron korollinen leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kirjattiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Lisätietoja sivulla 20-21.

Katsauskauden jälkeinen tapahtuma: Etteplan laajentaa toimintaansa Saksassa suunnittelupalveluihin ja ostaa EMP Engineering Alliancen

Etteplan kertoi 4.7.2019 laajentavansa toimintaansa Saksassa suunnittelupalveluihin ja ostavansa teollisuuden automaatioon ja prosessisuunnitteluun erikoistuneen EMP Engineering Alliance -nimisen yrityksen Saksassa. Kauppa toteuttaa Etteplanin kasvustrategiaa, jonka ytimessä ovat orgaanisen kasvun lisäksi osaamisen ja markkina-aseman vahvistaminen yritysostojen avulla. Aiemmin Etteplan on tarjonnut Saksassa teknisen dokumentoinnin palveluita. Nyt toteutettu yrityskauppa tukee olemassa olevaa liiketoimintaamme Saksassa ja luo entistä laajempaa ja vahvemman kasvupohjan Saksan merkittäville suunnittelupalvelumarkkinoille. EMP Engineering Alliancen liikevaihto vuonna 2018 oli noin 16,8 miljoonaa euroa, ja sen palveluksessa on yli 130 prosessiautomaation asiantuntijaa neljällä eri paikkakunnalla Leverkusenessä, Berliinissä, Bottropissa ja Frankfurtissa.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttamat epävarmuudet ovat edelleen Etteplanin liiketoiminnan riskejä. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle. Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön vaikeutunut saatavuus erityisesti tietyillä asiantuntija-aloilla oli edelleen liiketoimintariski.

Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistiin Talouskatsauksen 2018 sivuilla 64-67.

Taloustiedottaminen vuonna 2019

Etteplan Oyj:n julkaisee taloudellisia tietoja seuraavasti:

- Osavuositarkastus 1-9/2019 torstaina 31.10.2019

Vantaalla 13. elokuuta 2019

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätiedot:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 010 307 2077

Outi Torniainen, markkinointi- ja viestintäjohtaja, puh. 010 307 3302

Puolivuositarkastus on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liikevaihto	64 329	62 031	129 954	120 995	236 477
Liiketoiminnan muut tuotot	667	348	806	410	1 172
Materiaalit ja palvelut	-5 809	-5 767	-11 539	-10 940	-21 822
Henkilöstökulut	-42 618	-40 672	-86 930	-81 128	-156 183
Liiketoiminnan muut kulut	-7 421	-8 862	-14 186	-16 548	-33 667
Poistot	-3 347	-1 425	-6 532	-2 722	-5 792
Liikevoitto (EBIT)	5 801	5 653	11 572	10 068	20 184
Rahoitustuotot	192	220	381	572	791
Rahoituskulut	-321	-342	-672	-849	-1 580
Voitto ennen veroja	5 671	5 531	11 282	9 791	19 396
Tuloverot	-1 153	-1 178	-2 461	-2 157	-4 116
Katsauskauden voitto	4 517	4 352	8 821	7 634	15 280
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan siirtää tulosvaikutteiseksi					
Muuntoerot	-511	-528	-794	-1 706	-1 200
Muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	-107	8	-95	14	3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-618	-520	-889	-1 692	-1 197
Katsauskauden laaja tulos yhteensä	3 899	3 832	7 931	5 942	14 083
Katsauskauden voiton jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	4 517	4 352	8 821	7 634	15 280
Katsauskauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	3 899	3 832	7 931	5 942	14 083
Emoyhtiön osakkeenomistajille katsauskauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,18	0,18	0,35	0,31	0,62
osakekohtainen tulos, EUR	0,18	0,18	0,35	0,31	0,62

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	67 116	66 236	65 165
Muut aineettomat hyödykkeet	22 067	21 936	20 856
Aineelliset hyödykkeet	16 193	3 936	4 065
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat sijoitukset	576	709	695
Muut pitkäaikaiset saamiset	54	88	54
Laskennalliset verosaamiset	237	135	161
Pitkäaikaiset varat yhteensä	106 243	93 039	90 995
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	409	334	362
Keskeneräiset työt	26 023	23 347	20 503
Myyntisaamiset ja muut saamiset	32 860	32 348	32 367
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	45	25	223
Rahavarat	7 995	7 852	16 115
Lyhytaikaiset varat yhteensä	67 332	63 905	69 569
VARAT YHTEENSÄ	173 575	156 944	160 564
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	5 000	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20 101	20 101	20 101
Omat osakkeet	-547	-188	-452
Muuntoerot	-4 696	-4 407	-3 901
Muut rahastot	136	243	231
Kertyneet voittovarot	32 392	24 567	24 567
Katsauskauden voitto	8 821	7 634	15 280
Oma pääoma yhteensä	67 910	59 651	67 527
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	4 840	4 415	4 518
Korolliset velat	27 084	26 250	24 105
Muut pitkäaikaiset velat	27	3 840	2 036
Pitkäaikaiset velat yhteensä	31 951	34 505	30 659
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	17 195	14 097	12 147
Saadut ennakot	4 221	2 127	3 064
Ostovelat ja muut velat	50 407	44 958	45 386
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 892	1 607	1 782
Lyhytaikaiset velat yhteensä	73 714	62 788	62 378
Velat yhteensä	105 665	97 293	93 037
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	173 575	156 944	160 564

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liiketoiminnan rahavirta					
Asiakkailta saadut maksut	65 726	60 124	127 510	120 596	239 983
Maksut liiketoiminnan kuluista	-55 932	-54 984	-110 571	-110 465	-212 081
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	9 793	5 140	16 939	10 132	27 903
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-236	-124	-476	-399	-956
Saadut korot liiketoiminnasta	28	22	121	32	59
Maksetut välittömät verot	-789	-570	-2 368	-2 017	-3 950
Liiketoiminnan rahavirta (A)	8 796	4 469	14 217	7 747	23 055
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-550	-325	-1 135	-693	-1 752
Tytäryhtiöhankinnat, hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-4 479	-6 630	-5 303	-7 602	-8 262
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	15	4	17	4	21
Sijoitusten luovutustulot	0	0	0	1	1
Investointien rahavirta (B)	-5 014	-6 950	-6 421	-8 290	-9 992
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	3 782	-2 482	7 796	-543	13 063
Rahoituksen rahavirta					
Omien osakkeiden hankinta	-190	-75	-345	-259	-516
Suunnatusta osakeannista maksetut kulut	0	-7	0	-7	-7
Lyhytaikaisten lainojen nostot	520	2 398	729	2 514	3 559
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 695	-2 805	-4 702	-5 398	-24 743
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	8 000	0	8 000	22 102
Leasingvelkojen takaisinmaksut	-2 151	-422	-4 222	-845	-1 765
Maksetut osingot	-7 454	-5 684	-7 454	-5 684	-5 684
Rahoituksen rahavirta (C)	-13 970	1 405	-15 994	-1 680	-7 054
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-10 187	-1 077	-8 197	-2 222	6 009
Rahavarat kauden alussa	18 178	8 968	16 115	10 074	10 074
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	4	-39	77	1	32
Rahavarat kauden lopussa	7 995	7 852	7 995	7 852	16 115

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

A) Osakepääoma	E) Omat osakkeet
B) Ylikurssirahasto	F) Muuntoerot
C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	G) Kertyneet voittovarot
D) Muut rahastot	H) Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2018	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	15 280	15 280
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	3	0	0	0	3
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 200	0	-1 200
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	3	0	-1 200	15 280	14 083
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-5 684	-5 684
Suunnattu osakeanti	0	0	1 577	0	0	0	0	1 577
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-516	0	0	-516
Osakepalkkiot	0	0	0	0	144	0	0	144
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	1 577	0	-372	0	-5 684	-4 478
Oma pääoma 31.12.2018	5 000	6 701	20 101	231	-452	-3 901	39 846	67 527

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2019	5 000	6 701	20 101	231	-452	-3 901	39 846	67 527
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	8 821	8 821
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	-95	0	0	0	-95
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-794	0	-794
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-95	0	-794	8 821	7 931
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-7 454	-7 454
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-345	0	0	-345
Osakepalkkiot	0	0	0	0	250	0	0	250
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	-95	0	-7 454	-7 549
Oma pääoma 30.6.2019	5 000	6 701	20 101	136	-547	-4 696	41 213	67 910

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2018	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923
Laaja tulos								
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	7 634	7 634
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	14	0	0	0	14
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 706	0	-1 706
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	14	0	-1 706	7 634	5 942
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-5 684	-5 684
Suunnattu osakeanti	0	0	1 577	0	0	0	0	1 577
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-259	0	0	-259
Osakepalkkiot	0	0	0	0	152	0	0	152
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	1 577	0	-107	0	-5 684	-4 214
Oma pääoma 30.6.2018	5 000	6 701	20 101	243	-188	-4 407	32 201	59 651

LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan Oyj:n palvelut kattavat teollisuuden laite- ja laitossuunnittelun ratkaisut, ohjelmisto- ja sulautettujen järjestelmien ratkaisut sekä teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden, palvelujen ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2018 Etteplanin liikevaihto oli noin 236 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on noin 3 400 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETTE.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.8.2019 tämän puolivuositarkastuksen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Luvut esitetään joko tuhansina tai miljoonina euroina riippuen siitä, mitä luvun yhteydessä on esittämisestä mainittu. Luvut on pyöristetty tarkoista arvoistaan, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Puolivuositarkastus on laadittu noudattaen IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin vaatimuksia. Puolivuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu samoja kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä, lukuun ottamatta seuraavaa, 1.1.2019 voimaan tullutta standardimuutosta:

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä.

Konserni on ottanut standardin käyttöön 1.1.2019 yksinkertaistettua menettelytapaa käyttäen oikeaisematta vertailulukuja. Standardin käyttöönotolla on olennainen vaikutus konsernin taseeseen, rahavirtalaskelmaan ja tunnuslukuihin, koska konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset oli luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ennen standardin käyttöönottoa merkitty taseeseen. Käyttöönottohetkellä konsernin korollisiin velkoihin kirjattiin vuokranmaksuvelvoitteita vastaava 12 miljoonan euron leasingvelka ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin vastaavan suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä. Alla oleva taulukko kuvaa IFRS 16 mukaisesti kirjattujen leasingvelkojen muodostumista 1.1.2019.

(1 000 EUR)

Konsernitiilinpäätöksessä esitetyt operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät veloitteet	
31.12.2018	9 758
Diskontattuna konsernin lisälainan koron painotetulla keskiarvolla, 2 %	9 542
Jatkamisoptioiden ennustettu käyttö	2 795
Taseeseen 31.12.2018 merkityt rahoitusleasingvelat	3 899
IFRS 16 leasingvelka 1.1.2019	16 236

IFRS 16:ta ensimmäistä kertaa sovellettaessa käytettiin seuraavia standardin sallimia käytännön apukeinoja:

- yhden diskonttauskoron käyttäminen ominaispiirteiltään jokseenkin samankaltaisista vuokrasopimuksista koostuvaan salkkuun

- alkuvaiheen välittömien menojen jättäminen ulkopuolelle määritettäessä käyttö-oikeusomaisuuserää soveltamisen aloittamisajankohtana, ja
- jälkiviisauden käyttäminen määritettäessä vuokra-aikaa, kun sopimukseen sisältyy jatkamis- tai päättämisoptioita.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuvia lausumia, jotka perustuvat johdon tämän hetkisiin oletuksiin ja tiedossa oleviin tekijöihin sekä johdon tämän hetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuvat oletukset ovat perusteltuja. Lopputulokset voivat kuitenkin erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuvista lausumista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista sääntely-ympäristössä ja valuuttakursseissa. Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät ovat samoja kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Johto kiinnittää erityistä huomiota käyvän arvon määrittämiseen yrityskauppojen yhteydessä sekä kiinteähintaisten sopimusten tuloutukseen.

Konsernin johto saattaa joutua tekemään myös harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia arvostamis-, kirjaamis- ja esittämistapoja.

Konsernin johto on käyttänyt harkintaa soveltaessaan vuonna 2019 voimaan tullutta IFRS 16 -standardia muun muassa määrittäessään vuokrasopimusten jatkamisoptioiden käyttöä. Konsernin johto on määrittänyt jatko-option käyttämisen konsernin kaikissa jatko-optioita sisältävissä toimitilavuokrasopimuksissa siten, että ei peruutettavissa olevalta vuokra-ajaltaan alle 18 kuukauden mittaisten sopimusten jatko-optioita käytetään 18 kuukauteen asti ja ei peruutettavissa olevalta vuokra-ajaltaan 18 kuukautta pidemmissä sopimuksissa jatko-optioita ei käytetä, koska katsoo sen antavan mahdollisimman oikean kuvan konsernin vuokravelvoitteiden kokonaismäärästä.

Ei-IFRS tunnusluvut

Etteplan esittää ei-IFRS-tunnuslukuja täydentääkseen IFRS-standardien mukaisesti laadittua konsernitilinpäätöstään. Näiden tunnuslukujen tarkoituksena on mitata kasvua ja kuvata yrityksen toiminnan taloudellista suorituskykyä. Tässä osiossa esitetään oleelliset konsernin käytämät ei-IFRS-tunnusluvut. Kaikkien esitettävien tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Liikevoitto (EBITA) ja EBITA, %

Liikevoitto (EBITA) esitetään, koska se kuvaa konsernin operatiivista suoritustasoa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yrityshankintoihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja. EBITA, % esittää liikevoitto (EBITA):n prosentiosuutena liikevaihdosta. Alla olevassa taulukossa esitetään liikevoitto (EBITA):n täsmäytys liikevoittoon (EBIT).

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liikevoitto (EBIT)	5 801	5 653	11 572	10 068	20 184
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	683	593	1 335	1 066	2 371
Liikevoitto (EBITA)	6 483	6 246	12 907	11 134	22 555

Orgaaninen ja epäorgaaninen kasvu sekä kasvu vertailukelpoisilla valuuttakursseilla

Orgaaninen (liikevaihdon) kasvu esitetään liikevaihdon kasvun lisäksi, koska se kuvaa konsernin liikevaihdon kasvua ilman viimeisen 12 kuukauden aikana toteutettujen yrityshankintojen vaikutusta ja näin ollen mahdollistaa paremman vertailtavuuden raportoitavien kausien välillä.

Orgaaninen kasvu lasketaan vertaamalla vertailukausien liikevaihtoa lukuun ottamatta liikevaihtoa viimeisen 12 kuukauden aikana hankituista liiketoiminnoista. Epäorgaanisena kasvuna esitetään viimeisen 12 kuukauden aikana toteutettujen yrityshankintojen tuottama liikevaihdon kasvu. Kasvu vertailukelpoisilla valuuttakursseilla (liikevaihdon) esitetään, koska se kuvaa konsernin liikevaihdon kasvua ilman valuuttakurssien muutosten vaikutusta ja näin ollen mahdollistaa paremman vertailtavuuden raportoitavien kausien välillä. Laskettaessa liikevaihdon kasvua vertailukelpoisilla valuuttakursseilla, raportointikauden liikevaihto lasketaan käyttäen vertailukauden valuuttakursseja. Luku esitetään sekä konsernin liikevaihdolle että orgaaniselle kasvulle.

Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta

Etteplan mittaa Johdettujen palvelujen osuutta liikevaihdosta, ns. MSI-indeksiä. Johdetut palvelut (Managed Services) ovat palvelukokonaisuuksia, esimerkiksi projekteja tai ulkoistusratkaisuja, joissa asiakas maksaa tuloksista resurssien sijaan. Johdettujen palvelujen osuus liikevaihdosta (MSI-indeksi) esitetään, koska se kuvaa Etteplanin strategian edistymistä sekä selittää osaltaan kannattavuuden muutoksia.

Tunnusluvut ilman IFRS 16 käyttöönoton vaikutuksia

Parantaakseen tunnuslukujen vertailtavuutta vuosien 2018 ja 2019 välillä Etteplan antaa vuoden 2019 ajan taloudellista lisäinformaatiota ilman IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardin käyttöönoton vaikutuksia sellaisista tunnusluvuista, joihin standardin käyttöönotto (1.1.2019) oleellisesti vaikuttaa.

(1 000 EUR)	1-6/2019	1-6/2019 ilman IFRS 16 vaikutuksia
Liikevoitto (EBIT)	11 572	11 521
Liiketoiminnan rahavirta	14 217	11 043
Rahoituksen rahavirta	-15 994	-12 820
Korolliset bruttovelat	44 278	32 666
Omavaraisuusaste, %	40,1	43,1
Nettovelkaantumisaste, %	53,4	36,3
Bruttoinvestoinnit	10 311	7 739
Aineelliset hyödykkeet	16 193	4 581

Tunnusluvut

(1 000 EUR)	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018	Muutos
Liikevaihto	129 954	120 995	236 477	7,4 %
Liikevoitto (EBITA)	12 907	11 134	22 555	15,9 %
EBITA, %	9,9	9,2	9,5	
Liikevoitto (EBIT)	11 572	10 068	20 184	14,9 %
EBIT, %	8,9	8,3	8,5	
Voitto ennen veroja	11 282	9 791	19 396	15,2 %
Voitto ennen veroja, %	8,7	8,1	8,2	
Oman pääoman tuotto, %	26,1	26,0	24,4	
ROCE, %	22,1	22,1	21,3	
Omavaraisuusaste, %	40,1	38,5	42,9	
Korolliset bruttovelat	44 278	40 347	36 252	9,7 %
Nettovelkaantumisaste, %	53,4	54,5	29,8	
Taseen loppusumma	173 575	156 944	160 564	10,6 %
Bruttoinvestoinnit	10 311	15 844	16 527	-34,9 %
Liiketoiminnan rahavirta	14 217	7 747	23 055	83,5 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,35	0,31	0,62	12,9 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,35	0,31	0,62	12,9 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,74	2,40	2,72	14,2 %
Henkilöstö keskimäärin	3 212	2 930	2 995	9,6 %
Henkilöstö kauden lopussa	3 301	3 051	3 055	8,2 %

Liikevaihto

Alla olevat taulukot esittävät liikevaihdon jakautumisen maantieteellisesti sekä tuloutuksen ajankohdan perusteella. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain muiden alueiden tuottoihin.

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Pääasiallinen maantieteellinen alue					
Suomi	45 044	42 147	91 090	82 047	161 571
Ruotsi	13 656	13 298	27 457	26 596	50 353
Kiina	1 801	1 994	3 487	3 549	7 587
Keski-Eurooppa	3 828	4 591	7 920	8 803	16 966
Yhteensä	64 329	62 031	129 954	120 995	236 477
Tuloutuksen ajoitus					
Tuloutus yhtenä ajankohtana	623	428	1 265	825	1 969
Tuloutus ajan kuluessa	63 706	61 603	128 688	120 170	234 508
Yhteensä	64 329	62 031	129 954	120 995	236 477

Segmenttitiedot

Konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä, joiden tuotot koostuvat pääasiassa palveluiden tuottamisesta. Etteplan uudisti organisaatiotaan ja rakennettaan, sekä teki muutoksia segmentti-raportointiinsa 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2019 alusta lähtien palvelualueiden nimet ovat Suunnitteluratkaisut, Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut sekä Teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Kukin palvelualue muodostaa oman raportointisegmenttinsä.

Segmenttien pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan jaoteltuna, koska konsernin ylin päätöksentekijä seuraa näitä eriä maatasolla.

(1 000 EUR)	Suunnittelu- ratkaisut	Ohjelmisto- ja sulautetut ratkaisut	Teknisen dokumentoinnin ratkaisut	Raportoitavat segmentit yhteensä	Muut segmentit	Yhteensä
4-6/2019						
Ulkoinen liikevaihto	35 269	17 105	11 845	64 219	110	64 329
Liikevoitto (EBITA)	3 842	1 594	1 048	6 483	0	6 483
Henkilöstö kauden lopussa	1 871	731	611	3 213	88	3 301
4-6/2018						
Ulkoinen liikevaihto	35 000	15 767	11 272	62 039	-9	62 031
Liikevoitto (EBITA)	3 740	1 361	1 074	6 174	71	6 246
Henkilöstö kauden lopussa	1 731	662	571	2 965	86	3 051
1-6/2019						
Ulkoinen liikevaihto	70 876	34 419	24 354	129 649	305	129 954
Liikevoitto (EBITA)	7 518	3 283	2 291	13 093	-185	12 907
Henkilöstö kauden lopussa	1 871	731	611	3 213	88	3 301
1-6/2018						
Ulkoinen liikevaihto	68 643	29 863	22 485	120 991	4	120 995
Liikevoitto (EBITA)	6 811	2 481	1 923	11 214	-80	11 134
Henkilöstö kauden lopussa	1 731	662	571	2 965	86	3 051

Liikevoitto (EBITA):n täsmäytys voittoon ennen veroja

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liikevoitto (EBITA)	6 483	6 246	12 907	11 134	22 555
Yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot	-683	-593	-1 335	-1 066	-2 371
Liikevoitto (EBIT)	5 801	5 653	11 572	10 068	20 184
Rahoitustuotot	192	220	381	572	791
Rahoituskulut	-321	-342	-672	-849	-1 580
Voitto ennen veroja	5 671	5 531	11 282	9 791	19 396

Segmenttien pitkäaikaiset varat* varojen sijainnin mukaan jaoteltuna

(1 000 EUR)	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Suomi	65 697	61 442	58 983
Ruotsi	29 984	23 089	23 646
Kiina	2 512	2 233	2 171
Keski-Eurooppa	7 237	5 431	5 339
Yhteensä	105 430	92 195	90 140

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit ja laskennalliset verosaamiset.

Kertaluonteiset erät

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia, ja jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan kertaluonteisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin kertaluonteiset erät sisältyvät.

(1 000 EUR)	4-6/2019	4-6/2018	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Liiketoiminnan muut tuotot	500	200	536	218	681
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-468	-347	-708	-524	-1 012
Liikevoitto (EBIT)	32	-147	-171	-306	-331

Liikevaihto ja liikevoitto (EBIT) neljänneksittäin

(1 000 EUR)	1-3/2019	1-3/2018	4-6/2019	4-6/2018
Liikevaihto	65 625	58 964	64 329	62 031
Liikevoitto (EBIT)	5 772	4 415	5 801	5 653
EBIT, %	8,8	7,5	9,0	9,1

Yrityshankinnat

Devex Mekatronik AB

Etteplan Oyj vahvisti asemaansa Ruotsissa ja osti insinööritoimisto Devex Mekatronik AB:n 12.6.2019. Vuonna 1998 perustettu Devex Mekatronik on erikoistunut elektroniikka- ja mekaniikkasuunnitteluun, ohjelmistokehitykseen ja sulautettuihin järjestelmiin sekä terveysteknologiaan. Devex Mekatronikin liikevaihto vuonna 2018 oli noin 9,2 miljoonaa euroa ja sillä on asiakkaita useilta eri toimialoilta. Devex Mekatronikissa työskentelee 120 osaaajaa ja se toimii Ruotsissa kuudella eri paikkakunnalla Tukholmassa, Upsalassa, Linköpingissä, Karlstadissa, Lundissa ja Sundsvallissa.

Hankintahetkellä kirjattu kauppahintavastike oli yhteensä 5 325 tuhatta euroa. Kauppahintavastike koostuu käteisvaroina maksetusta osuudesta sekä ehdollisesta vastikkeesta. Käteisvaroina maksettu vastike oli yhteensä 4 662 tuhatta euroa. Lisäksi on sovittu 0 - 2 000 tuhannen euron (diskonttaamaton määrä) ehdollisesta vastikkeesta, joka maksetaan täysimääräisenä, mikäli kauppasopimuksessa määritellyt liikevoittotavoitteet vuodelle 2019 täyttyvät. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisen vastikkeen alustava käypä arvo hankintahetkellä oli 663 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi alustavasti 2 580 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön henkilöstön tekniseen osaamiseen ja yhtiön toimintamalliin. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Seuraavassa taulukossa esitetään alustavat määrät kauppahintavastikkeesta, hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista hankintahetkellä.

Luovutettu vastike:	(1 000 EUR)
Käteisvastike	4 662
Ehdollinen vastike	663
Luovutettu vastike yhteensä	5 325
Varat ja velat	
Aineelliset hyödykkeet	472
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	2 035
Sopimukseen perustuvat aineettomat hyödykkeet	511
Myynti- ja muut saamiset	2 246
Rahavarat	182
Varat yhteensä	5 446
Pitkäaikaiset velat	328
Lyhytaikaiset velat	1 829
Laskennallinen verovelka	545
Velat yhteensä	2 702
Nettovarallisuus	2 744
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	5 325
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-2 744
Liikearvo	2 580

Myynti- ja muiden saamisten sopimukseen perustuva bruttomäärä oli 2 246 tuhatta euroa. Hankintahetkellä kaikki sopimukseen perustuvat saamiset odotetaan saatavan.

Hankintaan liittyvät kulut, 60 tuhatta euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa.

Muutokset ehdollisissa veloissa

Konsernituloslaskelmaan kirjattiin tammi-kesäkuussa yhteensä 536 tuhannen euron tuotto aiemman hankintaan liittyvän ehdollisen velan arvostuksen muutoksesta.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2019

(1 000 EUR)	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Yrityshankintojen käyvän arvon arvostukset	Aineettomat käyttöoikeus-omaisuuserät*	Ennakkomaksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 992	2 265	26 419	3 966	657	65 165	109 464
Muuntoerot	0	0	-68	-9	0	-650	-728
Tytäryritysten hankinta	0	0	2 567	0	0	2 601	5 169
Lisäykset	354	21	0	514	4	0	893
Siirrot erien välillä	38	581	0	0	-581	0	38
Vähennykset	-114	0	0	0	0	0	-114
Hankintameno 30.6.	11 269	2 867	28 918	4 472	80	67 116	114 721
Kertyneet poistot 1.1.	-9 079	-1 834	-9 314	-3 216	0	0	-23 443
Muuntoerot	2	0	17	8	0	0	27
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	114	0	0	0	0	0	114
Tilikauden poisto	-410	-137	-1 335	-356	0	0	-2 237
Kertyneet poistot 30.6.	-9 372	-1 971	-10 632	-3 564	0	0	-25 538
Kirjanpitoarvo 30.6.2019	1 897	896	18 286	907	80	67 116	89 183

*2018: Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing

Aineettomat hyödykkeet 2018

(1 000 EUR)	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Yrityshankintojen käyvän arvon arvostukset	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennakkomaksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 270	2 968	21 146	3 649	240	59 014	99 286
Muuntoerot	-4	0	-99	-17	0	-1 315	-1 436
Tytäryritysten hankinta	0	0	5 346	0	0	8 537	13 883
Lisäykset	150	45	0	176	253	0	625
Siirrot erien välillä	75	0	0	0	-79	0	-4
Vähennykset	-581	-217	0	0	0	0	-798
Hankintameno 30.6.	11 910	2 796	26 393	3 808	414	66 236	111 556
Kertyneet poistot 1.1.	-10 998	-1 841	-6 965	-2 595	0	0	-22 399
Muuntoerot	7	0	27	15	0	0	50
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	562	217	0	0	0	0	779
Tilikauden poisto	-323	-109	-1 066	-317	0	0	-1 815
Kertyneet poistot 30.6.	-10 752	-1 733	-8 004	-2 897	0	0	-23 385
Kirjanpitoarvo 30.6.2018	1 158	1 064	18 389	911	414	66 236	88 172

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2019

(1 000 EUR)	Käyttöoikeusomaisuuserät					
	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto*	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 31.12.	19	13 580	923	10 673	0	25 196
IFRS 16 käyttöönotto	0	0	0	1 835	10 502	12 337
Hankintameno 1.1.	19	13 580	924	12 508	10 502	37 533
Muuntoerot	0	-62	0	-44	0	-106
Tytäryritysten hankinta	0	3	0	142	329	474
Lisäykset	0	737	19	1 050	1 970	3 775
Siirrot erien välillä	0	-48	48	0	0	0
Vähennykset	0	-38	-8	-23	-101	-170
Hankintameno 30.6.	19	14 171	983	13 632	12 699	41 505
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 841	-833	-8 457	0	-21 131
Muuntoerot	0	60	0	30	0	90
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-2	0	0		-2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	25	0	0	0	25
Tilikauden poisto	0	-404	-22	-1 164	-2 706	-4 295
Kertyneet poistot 30.6.	0	-12 161	-855	-9 591	-2 706	-25 312
Kirjanpitoarvo 30.6.2019	19	2 010	128	4 041	9 994	16 193

*2018: Koneet ja kalusto, rahoitusleasing

Aineelliset hyödykkeet 2018

(1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing		Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	13 710	892	8 967		23 589
Muuntoerot	0	-135	0	-69		-203
Tytäryritysten hankinta	0	120	44	0		164
Lisäykset	0	229	20	923		1 172
Siirrot erien välillä	0	4	0	0		4
Vähennykset	0	-162	0	0		-162
Hankintameno 30.6.	19	13 766	956	9 821		24 563
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 851	-776	-7 438		-20 065
Muuntoerot	0	130	0	54		183
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	162	0	0		162
Tilikauden poisto	0	-346	-25	-535		-907
Kertyneet poistot 30.6.	0	-11 905	-802	-7 919		-20 627
Kirjanpitoarvo 30.6.2018	19	1 861	154	1 902		3 936

Korolliset velat

(1 000 EUR)	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	18 800	24 700	22 302
Leasingvelat*	8 284	1 550	1 803
Pitkäaikaiset yhteensä	27 084	26 250	24 105
Lyhytaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	10 491	12 798	10 943
Leasingvelat*	6 703	1 298	1 204
Lyhytaikaiset yhteensä	17 195	14 097	12 147
Korolliset velat yhteensä	44 278	40 347	36 252

*Vuoden 2018 leasingvelat sisältävät vain rahoitusleasingvelat johtuen IFRS 16 käyttöönotosta 1.1.2019 ilman vertailutietojen oikaisua.

Vakuudet ja vastuusitoumukset

(1 000 EUR)	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Yrityskiinnitykset	320	320	320
Pantatut osakkeet	120	120	120
Muut annetut vakuudet	531	122	106
Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	971	562	545
Muista vuokrasopimuksista maksettavat määrät*			
Erääntyy alle vuoden kuluessa	0	3 712	4 786
Erääntyy 1-5 vuoden kuluttua	0	4 549	4 972
Muista vuokrasopimuksista maksettavat määrät* yhteensä	0	8 261	9 758
Vastuut ja vakuudet yhteensä	971	8 823	10 303

*Ei kirjattuna taseeseen ennen IFRS 16 käyttöönottoa 1.1.2019.

Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin luetaan henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Edellä mainittujen henkilöiden puoliset ja huollettavat sekä heidän määräysvallassaan tai yhteisessä määräysvallassa olevat yhtiöt luetaan lähipiiriin. Yhtiön lähipiiriin kuuluu lisäksi lopullista määräysvaltaa käyttävä Ingman Group Oy Ab ja sen konserniyritykset.

Lähipiiriliiketoimet on hinnoiteltu konsernin normaalien hinnoitteluperusteiden ja hankintaehtoisten mukaisesti. Lähipiiriin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1 000 EUR)	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Palveluiden myynnit ja ostot sekä niistä johtuvat saamiset ja velat			
Palveluiden myynnit muille lähipiiriin kuuluville yhtiöille	52	641	1 100
Palveluiden ostot muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	21	44	232
Myyntisaamiset muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	4	294	193
Ostovelat muille lähipiiriin kuuluville yhtiöille	0	26	5

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuus-erälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon muiden laajan tulosten erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

(1 000 EUR)	2019				2018			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut osakkeet	211	0	0	211	199	0	0	199
Toimitilaosakkeet	0	335	0	335	0	480	0	480
Noteeraamattomat osakkeet	0	0	30	30	0	0	30	30
Yhteensä 30.6.	211	335	30	576	199	480	30	709

Käypään arvoon muiden laajan tulosten erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2019				2018			
	Noteeratut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Noteeraamattomat osakkeet	Yhteensä	Noteeratut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Noteeraamattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	185	480	30	695	181	480	30	691
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut tuotot/kulut	26	-145	0	-119	18	0	0	18
Vähennykset	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 30.6.	211	335	30	576	199	480	30	709

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

(1 000 EUR)	2019				2018			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	2 163	2 163	0	0	5 433	5 433
Yhteensä 30.6.	0	0	2 163	2 163	0	0	5 433	5 433

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2019		2018	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	2 860	2 860	1 368	1 368
Lisäykset	663	663	4 875	4 875
Arvostuksen muutos	-536	-536	-218	-218
Muuntoero	0	0	-10	-10
Maksusuoritus	-824	-824	-583	-583
Kirjanpitoarvo 30.6.	2 163	2 163	5 433	5 433

Tunnuslukujen laskentakaavat

IFRS-tunnusluvut

Laimentamaton osakekohtainen tulos =	$\frac{\text{(Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto)} \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana}}$
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos =	$\frac{\text{(Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto laimennusvaikutuksella oikaistuna)} \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$

Ei-IFRS-tunnusluvut

Liikevoitto (EBITA) =	Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintojen käyvän arvon arvostusten poistot
Orgaaninen kasvu =	$\frac{\text{(Liikevaihto raportointivuonna - Liikevaihto vertailuvuonna - hankittujen yhtiöiden tuottama Liikevaihto raportointivuonna)} \times 100}{\text{Liikevaihto vertailuvuonna}}$
Liikevaihto avainasiakkailta, kasvu =	$\frac{\text{(Liikevaihto avainasiakkailta raportointivuonna - Liikevaihto avainasiakkailta vertailuvuonna)} \times 100}{\text{Liikevaihto avainasiakkailta vertailuvuonna}}$
Johdettujen palveluiden osuus liikevaihdosta =	$\frac{\text{Liikevaihto Johdetuista palveluista} \times 100}{\text{Liikevaihto}}$
Oman pääoman tuotto prosentti (ROE) =	$\frac{\text{Katsauskauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskiarvo}}$
Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja =	$\frac{\text{(Voitto ennen veroja + Rahoituskulut)} \times 100}{\text{(Oma pääoma ja velat yhteensä - korottomat velat), keskiarvo}}$
Omavaraisuusaste (%) =	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä - Saadut ennakot}}$
Bruttoinvestoinnit =	Kokonaisinvestoinnit pysyviin vastaaviin, mukaan luettuina yritysostot ja taseeseen aktivoidut tuotekehityskustannukset
Nettovelkaantumisaste (%) =	$\frac{\text{(Korolliset velat - Rahavarat)} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden päätöspäivänä}}$
Osakekannan markkina-arvo =	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden päätöspäivänä x kauden viimeinen kaupantekokurssi